

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0822U100082

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-01-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Баб'юк Петро Михайлович

2. Babiuk Petro M.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право. Право

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 29-12-2021

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Тернопільський окружний адміністративний суд

Код за ЄДРПОУ: 35157712

Місцезнаходження: вул. Грушевського, 6, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46000, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.500.011

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака

Код за ЄДРПОУ: 19485263

Місцезнаходження: вул. Раєвського, 23-а, м. Київ, 01042, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака

Код за ЄДРПОУ: 19485263

Місцезнаходження: вул. Раєвського, 23-а, м. Київ, 01042, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 10.45

Тема дисертації:

1. Межі здійснення спадкових прав: порівняльний аналіз законодавства України та інших європейських держав
2. Limits of exercising subjective succession rights: a comparative analysis of the legislation of Ukraine and other European countries

Реферат:

1. Розділ 1 складається із трьох підрозділів, у яких подано загально-теоретичну характеристику суб'єктивних спадкових прав, розкрито їх юридичну природу та зміст, визначено поняття та особливості здійснення зазначених прав та межі їх здійснення. Проведено поділ європейських країн на дві групи, залежно від законодавчої моделі регулювання відносин у спадковій сфері. Наведено загальнотеоретичну характеристику права на заповіт та права на спадкування як найбільш важливих категорій суб'єктивних спадкових прав. Сформульовано авторську дефініцію права на заповіт. Сформульовано визначення поняття здійснення суб'єктивних спадкових прав, під яким автор пропонує розуміти вчинення на власний розсуд управомоченою особою конкретних актів поведінки в межах тих правомочностей, що окреслені змістом

відповідного суб'єктивного спадкового права. Розмежовано межі суб'єктивних спадкових прав та межі їх здійснення. У Розділі 2 дисертації, який містить три підрозділи, зосереджено увагу на порівняльно-правовому аналізі меж здійснення права на заповіт з позиції встановлених законом вимог щодо форми заповіту, його змісту, а також положень, покликаних забезпечувати майнові інтереси членів сім'ї та найближчих родичів заповідача. Обґрунтовано доцільність запровадження у законодавство України простої письмової форми заповіту, власноручно написаного і підписаного заповідачем. В перспективі, із запровадженням електронного нотаріату, доцільним буде закріплення у національному законодавстві України електронних заповітів. Виходячи із доцільності надання заповідачеві якнайширших можливостей щодо визначення долі свого майна після смерті та враховуючи позитивний досвід правового регулювання відносин спадкування за заповітом у низці європейських країн, обґрунтовано доцільність закріплення в оновленому ЦК України інституту призначення наступного спадкоємця. Обґрунтовано доцільність розширення сфери застосування умови в заповіті, яка може стосуватися не тільки призначення спадкоємця, але й заповідального відказу (легату), а також підпризначення спадкоємця. Розділ 3 дисертаційної роботи присвячено межам здійснення права на спадкування за законодавством України та інших європейських країн. Даний розділ складається із двох підрозділів, у яких проаналізовано, відповідно, способи та строки здійснення права на спадкування. Дисертантом звернута увага на те, що з позиції ЦК України питання про способи прийняття спадщини доцільно вирішувати не тільки залежно від характеру поведінки спадкоємця (активна чи пасивна), але із прив'язкою до певного кола спадкоємців. Враховуючи, що для права на адресну відмову від спадщини законом встановлено спеціальні межі його здійснення, які полягають у визначенні кола осіб, на користь яких може бути вчинена така відмова, дисертантом запропоновано уточнити назву ст. 1274 ЦК України. Підтримуючи позицію, що обумовлені відмовою від спадщини правові наслідки настають не з моменту її вчинення, а після спливу строку для прийняття спадщини, запропоновано низку змін до ст.ст. 1270, 1273 ЦК України. В контексті розмежування загального та спеціального строків прийняття спадщини дисертантом сформульовано позицію щодо доцільності розширення сфери застосування спеціального строку для прийняття спадщини за рахунок випадку, коли існування в особі права на спадкування залежить від усунення від спадщини іншого спадкоємця (спадкоємців). Дисертантом відзначено, що правове регулювання строків здійснення права на спадкування у різних європейських країнах відрізняється і залежить, насамперед, від того, яка саме система здійснення права на спадкування (система прийняття чи система відречення) передбачена у законодавстві конкретної країни. Проведене в межах дисертаційної роботи порівняльно-правове дослідження меж здійснення суб'єктивних спадкових прав за законодавством України та інших європейських країн дозволило авторові сформулювати низку наукових положень, узагальнень та пропозицій, які подано у висновках до роботи. Ключові слова: межі здійснення суб'єктивних прав; спадкування, спадщина, спадкоємець, заповіт, заповідач, заповідальний відказ, прийняття спадщини, відмова від спадщини.

2. Section 1 consists of three subsections, which provide a general theoretical description of subjective succession rights, reveal their legal nature and content, define the concepts and features of the exercise of these rights and the limits of their exercising. The division of European countries into two groups, depending on the legislative model of regulation of relations in the succession field is committed. The general theoretical characteristics of the right to a will and the right to inherit as the most important categories of subjective succession rights are given. The author's definition of the right to a will is formulated. The concept of exercising of subjective succession rights is formulated by the author as the commission of specific acts by the discretion of the authorized person within the powers within the scope of the subjective rights. The limits of subjective succession rights and the limits of their exercising are distinguished. Section 2 of the dissertation, which contains three subsections, focuses on the comparative legal analysis of the limits of the right to make a will from the standpoint of statutory requirements for the form of the will, its content, and provisions aimed to ensure the property interests of family members and close relatives of the testator. The expediency of introducing into the legislation of Ukraine a simple written form of a will (holographic will), written and signed by the testator, is substantiated. In the future, with the introduction of electronic notary system, it will be appropriate to enshrine electronic wills in the national legislation of Ukraine.

Based on the expediency of providing the testator with the widest possible opportunities to determine the fate of his property after death and taking into account the positive experience of legal regulation of inheritance by will in a number of European countries, the expediency of enshrining the institution of appointment of the remainderman. The expediency of expanding the scope of application of the condition in the will, which may relate not only to the appointment of the heir, but also the testamentary refusal (legacy), as well as the substitution. Section 3 of the dissertation is devoted to the limits of the right to inherit under the laws of Ukraine and other European countries. This section consists of two subsections, which analyze, respectively, the methods and terms of the exercising of right to inherit. The author pay attention to the fact that from the standpoint of the Civil Code of Ukraine the question of how to accept the inheritance should be decided not only depending on the nature of the heir's behavior (active or passive), but tied to a certain circle of heirs. For the right to direct renunciation of the inheritance the law sets special limits for its exercising, which are to determine the range of persons in whose favor such a renunciation may be made. Thus, the author proposed to clarify the name of Art. 1274 of the Civil Code of Ukraine. Supporting the position that the legal consequences caused by the renunciation of the inheritance do not occur from the moment of its commission, but after the finish of duration of the term for acceptance of the inheritance, a number of changes to Art. 1270, 1273 of the Civil Code of Ukraine. In the context of distinguishing between general and special terms of acceptance of inheritance, the author formulates a position on the expediency of expanding the scope of special term for acceptance of inheritance due to the case when a person's right to inherit depends on divest from inheritance of another heir (heirs). The dissertation notes that the legal regulation of the terms of exercising the right to inherit in different European countries differs and depends, first of all, on what system of exercising the right to inherit (system of acceptance or system of renunciation) is provided in the legislation of a particular country. The comparative legal study of the limits of subjective civil rights in the field of inheritance under the laws of Ukraine and other European countries allowed the author to formulate a number of scientific statements, generalizations and proposals presented in the conclusions to the work. Key words: limits of exercising subjective rights; inheritance, estate, heir, will, testator, testamentary refusal (legacy), acceptance of inheritance, renunciation of inheritance.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Калаур Іван Романович
2. Kalaur Ivan Romanovych

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Михайлів Марія Омелянівна

2. Muhayliv Mariia O.

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Короед Сергій Олександрович

2. Koroied Serhii O.

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бобрик Володимир Іванович

2. Bobryk Volodymyr I.

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Короленко Віталій Михайлович

2. Korolenko Vitalii Mykhailovych

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.03, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові

голови ради

Король Володимир Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Король Володимир Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.